

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1851

N. ZAHLES
SEMINARIUM
OG
ELEVFORENINGEN N·Z·S

1957

N. ZAHLES
SEMINARIUM

OG

ELEVFORENINGEN N.Z.S

1957

KØBENHAVN 1957

N. ZAHLES SKOLE

Bestyrelsen består af
rektor frøken A. M. Friis, overbestyrerinde;
seminarieforstander Poul Hartling, næstbestyrer;
bestyrerinde frøken K. Lund, seminarielærer frøken E. de
Linde Sørensen, kasserer, og landsdommer Mogens Hvidt

I

DEN FULDSTÆNDIG HØJERE ALMENSKOLE FOR PIGER

A. Barneskolen
(1ste til 9ende klasse incl.)
B. Eksamensklasserne til pigeskole- og studentereksamen
Rektor: frøken A. M. Friis

II

DET STATSANERKENDTE PRIVATSEMINARIUM *med dertil hørende barneskole*

PRIVATSEMINARIET
med tilhørende præparandklasse
Forstander: Poul Hartling
Inspektor:
frøken Helga Thomsen

SEMINARIESKOLEN
(for- og mellemskole samt realklasse)
Bestyrerinde: frøken Kristine Lund

I forbindelse med disse skoler står:
kursus til faglærereksamen

N. ZAHLES SEMINARIUM

1851

*begyndte Natalie Zahle
en privatlærerindeuddannelse*

1860

*oprettede Natalie Zahle en almuelærerindeskole
i forbindelse med den af hende grundlagte skole*

1877

*flyttedes N. Zahles Skole
til de nuværende bygninger Nørrevold 7*

1885

*blev N. Zahles Skole en selvejende institution
ledet af en bestyrelse*

1894

*omdannedes Almuelærerindeskolen
til »N. Zahles Privatseminarium for Kvinder«.
Foranledningen var seminarieloven af 1894*

1895

*knyttedes til seminariet som øvelsesskole
»N. Zahles Seminarieskole«*

1924-27

indrettedes de første faglokaler

1930-33

*fik seminariet ved ombygning indrettet nye klasse-
værelser og faglokaler. Foranledningen var
seminarieloven af 1930*

1953

*indrettedes et nyt klasseværelse, en musikstue
og en specialklasse*

1954

*Seminariet optager så vel mandlige som kvindelige
elever på studenterlinien - fra 1957 på begge linier*

---

*Seminariet har fornyet ministeriel anerkendelse
for tidsrummet 1954-60*

Udsendt af:

N. Zables Seminarium og N. Z. S. 1957

Trykt i:

Rud. Pallesens bogtrykkeri,

Gutenberghus, Hillerød

ÅRET 1956 på N. Zahles Seminarium. Derom skulle dette lille skrift bringe bud og samtidig være en hilsen til tidligere og nuværende elever og medarbejdere og alle venner af seminariet. Til indledning sættes en af årets dimissionstaler:

Mon ikke det somme tider er gået Dem sådan, som det er gået mig, at når man har fordybet sig lidt i pædagogikkens historie, har man undret sig over, hvor uforandret situationen dog er.

Der er jo naturligvis meget, der omskiftes. Jeg fik forleden et bind skolehistorie i hånden fra begyndelsen af dette århundrede. Og når man ser de pæne gruppebilleder af lærerne fra den tid - i bestyrelsen for lærerstandens brandforsikring eller sygekasse eller hvad det nu var - så bliver man klar over, at alt andet ufortalt, så var enhver lærer dengang åbenbart udrustet med diplomat og bindeslips og desuden et stateligt fuldskæg. (Efter de erfaringer, vi hidtil har gjort her på seminariet, er det måske et spørgsmål, hvad det sidste angår, om de tider ikke er ved at oprinde igen). Og billederne af lærerinderne fra den tid med de lange kjoler, de takkelige frisurer og urkæden på kjolelivet fortæller jo også om, at i det ydre skifter smagen. Så læser man om seminariet her og læser bl. a., at da man flyttede ind i dette hus for 80 år siden, da glædede man sig i det nye skolehus særlig over den store, rummelige gymnastiksal. Men de tider oprinder dog næppe igen, hvor man ville synes sådan. Der er altså ting,

der ændres. Men det er nok mest vurderingen af det ydre, for i det egentlige - ja, hvor er det ens.

Det var frøken *Zahle*, der som den første indførte gymnastikken i den danske pigeskole 1864. Men det var *Aristoteles*, der skrev, at man skulle lade gymnastikken spille en vigtig rolle i opdragelsen - og det var vel 2200 år tidligere. *Comenius* skrev for en 300 år siden, men meget klinger nutidigt. Skolen skal være et tiltalende sted, siger han, der både udefra og inde byder øjnene noget tillokkende. I det indre skal den være et lyst, rent og overalt med billeder smykket rum. Udenfor skal der være en fri plads til at spadsere eller lege (thi det bør ingenlunde nægtes ungdommen) - er det ikke lige som i vore dage - eller som vi ønsker os det i vore dage her lige midt i byen. Eller når han tænker sig, at skolens trin skal være 6-årige: efter seksårig moderskole, en seksårig elementarskole - hvem ved, om det så ikke kan blive helt aktuelt også den dag i dag.

Det er da også lærerigt, at *Georg Christensen* i 2. del af sine læsestykker siger, at i den nyere tid er der ikke så mange principielt nye ting. Pædagogernes tanker har mere drejet sig om teoriernes praktiske anvendelse og om at finde nye midler og metoder.

Nu skal seminariets hilsen til vore 28 nye kolleger ikke handle om midler og metoder, men ganske almindeligt og ligetil være nogle ord om, hvad det kommer an på, når man får lov til at arbejde på det fornemme værksted, der hedder skolen, hvor man har ansvaret for det dyreste af alt: vore børn. Og så må vi sige nogle af de ting, som har været sagt til alle tider, og som aldrig bliver forældede. Jeg vil samle det om et ord af *Kaj Munk*, et ord, der er motto over hans gamle skole - to linier af hans skolesang - de lyder sådan:

Til at finde livets vej,
barn, skal skolen hjælpe dig.

Skolen - det er fra nu af også Dem. Over for nok så mange børn vil De - hver især - komme til at stå som skolen. Og her er så Deres opgave udtrykt:

til at finde livets vej,
barn, skal skolen hjælpe dig.

Livets vej - det må kunne forstås efter det, grammatikken kalder en definitiv genitiv: den vej, som livet er. Blicher synger i en sang, der er »skrevet til en ungersvend ved hans udgang i verden«: Ud går du nu på livets vej, brug livet, men misbrug det ej!

Livets vej - det er altså her livet selv, menneskelivet. Skolen skal hjælpe barnet til at finde det - til at bane sig vej igennem eller til at finde livsvejen. Levevejen kunne man måske også sige. Og det er da en side af skolens opgave: at ruste børnene til at kunne skabe sig en levevej og leve et menneskeliv. Derfor må vi prøve at lære børnene de ting, som de dårligt kan undvære: Læsning, stavning, regning, skrivning - og alle de andre fag.

Jeg tror ikke på den snak om, at børnene ikke lærer noget nu om dage. Der er jo skoler, hvor de ikke har haft en lærer i årevis, og der er naturligvis mange ting, der forstyrrer i en krigstid og efterkrigstid, men jeg tror dog, at man skylder os bevis for, at det er ringere at gå i skole i dag, end da vi var børn.

Når man sidder ved kaffen og cigaren, så er jo de gamle dage gode og alting nu om dage galt. Nu kan børnene minsandten slet ikke stave mere. Her skal De se, hr. pastor, sagde en sjællandsk slagtermester i skolekommissionen, da de var til årsprøve: her skal De se, her er en, der staver kyd med ø!

Men for Dem og os, der står midt i skolens arbejde, skal det da understreges, at vi må gøre os al tænkelig umage. De har værsgo' at være dygtige, når De skal være lærere, og vé Dem, om De ikke går med pligtfølelse og under ansvar til Deres timer, vé Dem, om De ikke lærer

børnene noget. Deres timer må være forberedte - det er de 9/10 af hemmeligheden ved at være en god lærer, at man forbereder sine timer og bliver ved med det. Levende, omhyggelige, oplagte timer, så De ikke snyder børnene. Det falder ind under overtrædelse af det 7. bud, hvis De leverer dårligt arbejde, for så stjæler De for det første Deres løn, og for det andet stjæler De børnenes tid og måske nogle af børnenes fremtidsmuligheder - og det er det værste.

Menneskelivet er mere end en levevej - og livets vej betyder måske også vej til livet.

Til at finde livets vej, barn, skal skolen hjælpe dig.

Vej til livet, til menneskelivets rigdom og værdier, til at leve ret, til det egentlige.

Skolen har et større mål end det at gøre dygtig i nogle fag, simpelthen fordi børnene skal mere end blot rustes til at finde en levevej. Derfor betyder det noget, hvordan skolens ånd er, hvordan lærerne færdes mellem hinanden og mellem eleverne; det betyder noget, hvordan læreren former sit eget liv, for det skal nok skinne igennem. Det er jo nemlig det forunderlige ved undervisning, at der kan rækkes noget fra person til person. Gennem ordet kan noget af lærerens sind nå barnets sind. Derfor er, når alt er sagt, ordet og fortællingen lærerens fineste middel. Må jeg minde om et Grundtvig-vers:

Kun i ordet kan tanker gemmes,
kun med ord de går i arv,
derved kun oplysning fremmes
skridt for skridt til livets tarv,
kun i ordet jorderige
fundet har en himmelstige,
slægten har et levnedsløb.

Fortæl for børnene, giv villigt noget af Dem selv, så er

De med til at skabe små mennesker, med til at give Deres børn noget, som hjælper dem til at finde livets vej.

Dertil ønsker jeg Dem megen tålmodighed og en trofast flid. Jeg ønsker Dem et godt humør og nogen optimisme. Jeg har læst et sted, at sønderjydernes fører *H. P. Hansen* sagde: der skal optimisme til at kunne skabe. Så må en lærer have optimisme. Og jeg ønsker Dem kærlighed til den enkelte.

Til at finde livets vej -

Nu var Kaj Munk jo præst, og mon han ikke har hentet udtrykket livets vej f. eks. fra salmerne, hvor det betyder den vej, der fører til livet hos Gud, eller måske har han tænkt på ham, der kaldte sig vejen, sandheden og livet.

Er det også skolens opgave?

Til at finde livets vej, barn, skal skolen hjælpe dig.

Man kunne svare: at hvis man kender den vej, så vil man intet hellere end hjælpe barnet til at finde den. Man kan og vil ikke tvinge nogen til at gå den vej, men man vil pege på, man vil gerne hjælpe til at finde - det kan man slet ikke lade være med.

Hvad er det, De har uddannet Dem til? Hvad er det, De går ind til? Til at hjælpe barnet med at finde. Derfor må en rigtig lærer nok være en, som selv søger, som ikke er holdt op dermed, som gerne vil finde vej.

Til at hjælpe barnet med at finde livets vej - det er nok værd at give sine kræfter og sit liv til. Bedre gerning kan ingen få, og den ønsker vi Dem i dag lykke og velsignelse til.

EN HILSEN

Igennem en menneskealder har frøken *G. Bohn-Jespersen* været seminariets højt skattede lærer i håndarbejde. Vi har i år bedt hende skrive en hilsen til årsskriftet.

MEDENS jeg skriver disse linier, ser jeg for mit indre øje uendelig lange rækker af unge med ansigtet vendt mod mig. Jeg ser dem, som de sad der dengang for få eller flere år siden, og som nogle sidder der nu: spørgende, lyttende, mer eller mindre forstående over for de emner, jeg forsøgte at belyse, men alle ydende, hvad de formåede. Naturen har ikke blot udstyret dem vidt forskellige, hvad udseendet angår, men ansigtsudtryk, væremåde og udtalelser vidner også om, hvor vidt forskellige de er i deres indre liv. Hvor ofte forundres man ikke over, hvor rigt og mangfoldigt livet er, at variationer og særpræg kan forekomme i en uendelighed - generation efter generation.

Har vi lejlighed til at studere de dyr, som lever i nær tilknytning til menneskene, opdager vi hurtigt, at også her er individerne så vidt forskellige, at ikke to af samme art er ens i væremåde og temperament; og at variationerne er så iøjnefaldende, at selv om udseendet flygtig set er nøjagtig ens, er det dog meget nemt at skelne den ene fra den anden netop på grund af deres temperament. Har vi øret opladt for deres sprog, vil vi også erfare, hvor rigt holdigt dette i grunden er, og hvor vidunderligt det er, at

dyr og mennesker forstår hinanden så godt, at de kan »tale« sammen.

Færdes vi i mark og skov, gør vi de samme rige erfaringer på mange forskellige områder, når blot vi er vågne over for de mange større og mindre enkeltheder.

Ja, kort sagt, man undres gang på gang over den mangfoldighed og den rigdom, der gør sig gældende på alle områder i denne skønne verden. Tankerne går opad til den, der har skabt al denne rigdom, og lovsangen toner frem over alt det vidunderlige, der møder os, og man udbryder: Hvor er Gud rig og stor langt mere, end vi mennesker kan udtrykke; hvor er verden fuld af undere, og hvor er Gud god, at han har givet os alle de mange rige oplevelser som en kontrast mod dagliglivets ofte trange og brydsomme vilkår. Og han giver dem ganske gratis til alle dem, der har det opladte sind.

Men ser vi så på, hvordan virkeligheden ofte former sig, vil vi se, at mange mennesker er bundet af så tunge lænker, at de ikke kan frigøre sig for alle de unødvendige og dybest set ofte ligegyldige krav, som møder dem. Og dette er tit en hindring for at modtage og at tilegne sig alle de mange skønhedsindtryk og undere, der findes på deres vej; derved narrer de sig selv for den lykkefølelse, der er følgesvenden. Der er lænker som egoisme, materialisme, jagen efter den position, som ofte ligger over deres evner, andre menneskers meninger og omdømme, kort sagt alt dette, der hører denne verden til, og som mange fejlagtigt mener, er det, som bringer lykken, medens sandheden er den, at det netop er dette, der bliver til de snørende lænker. Ja, men livet skal leves, og tidens og menneskers krav er store. Ja, det er rigtigt; men på mange områder har mennesket sin frie villie til selv at sætte grænsen, så kravene behøver som regel ikke at blive større end, at de medfødte evner og kræfter strækker så godt til, at der også kan blive plads for andre livsværdier, d. v. s.,

at vi kan finde det ståsted, som passer for vor legemlige og åndelige udrustning. Resultatet vil derved blive, at vi på dette verdslige område kommer til at føle os som frigjorte mennesker - og virkelig er det - uafhængige af andres meninger og omdømme, fordi vi sætter os ud over dette.

Men hvis vi kun føler os frigjorte i verdslig henseende, tror jeg ikke, at vi vil føle os helt tilfredse eller helt lykkelige; der hører mere til. Vi må også åndelig set føle os som frigjorte mennesker, vi må finde den klippe, som står fast ligemeget, hvordan de ydre omstændigheder former sig, d. v. s., vi må finde vort åndelige ståsted.

Alt dette er tågetale, siger måske mange. Hvordan kan disse tanker realiseres? Hvordan kan jeg finde dette sidste ståsted, og hvilket ståsted er det rigtige! den ene vil hævde, at det er her, den anden, at det er der. Men her gælder det om at have det stille sind og lytte efter, hvad det fintfølende instrument, som vi har fået som gave: vor samvittighed, vil fortælle os.

Vi skal nok, hvis vi er stille over for denne indre røst, få besked om, hvad vi skal, hvad vi må, og hvad vi ikke må; så for os gælder det kun om at følge de anvisninger, den giver og aldrig med fuld viden gå på akkord. Måske det ikke passer os at følge røsten, måske det heller ikke passer andre, at vi gør det; men andres mening, hvad betyder den i denne forbindelse. Behjertede menneskers velmente, men dårlige råd, er de værd at følge! Hvem skal gøre regnskab på dommens dag for *mine* handlinger! jeg selv eller en anden? Ja, misforstå mig ikke, der gives heldigvis mange gode råd, som nok er værd at følge, men herom vil samvittigheden og selverkendelsen nok give os et fingerpeg, såfremt vi ikke blot bevæger os på overfladen af tilværelsen.

Ja, det er godt nok altsammen, men . . .? Det indrømmes, at verden er et vildnis, og at det er svært at få de

lige og rene linier udredet. Men lad så tankerne gå opad til den Gud, der har skabt verden og os, og som har givet os en guldgrube i bøgernes bog. Læser vi den for på trods af vor skrøbelighed at tilegne os de gode råd, som den er fuld af, og som koncentrerer sig i de ti bud og i forholdet til Kristus og til vore medmennesker, så skal vi nok finde vejen fremad. Dermed er ikke sagt, at vi formår at leve op til kravene; vi formår så uendelig lidt i så henseende, men vi får at vide, hvor vi kan finde hjælpen og tilgivelsen.

Men forudsætningen for dette er naturligtvis, at vi kan tro, at det, der berettes, er sandhed. Nu ved jeg godt, at det tit er her, det kniber, for hvordan er det muligt at tro? Jeg vil snarere spørge, hvordan er det muligt *ikke* at tro? Naturligtvis er der meget, som man synes strider imod troen og imod, at der er en kærlig og retfærdig Gud, ofte kommer vi ud for at skulle gå på tværs af al sund fornuft. Men her må vi vist ydmygt erkende, at vor viden og vor åndelige udrustning er så begrænset, og Guds visdom er så stor. Men hvor det gælder om at tilegne sig troen, må vi have det opladte sind, for med dette vil vi efterhånden få øjet op for, hvor meget der i grunden er, som kan lede mennesket den rigtige vej, ja, ligefrem give os bevis på Guds eksistens; og her kommer Det gamle Testamente os til hjælp. Vi ved, at der i dette er profetier om det, der blev til virkelighed i Det ny Testamente, og i løbet af den sidste menneskealder eller mere er det sensationelle sket, at arkæologer og andre videnskabsmænd har bevist, at jødefolkets historie, som den er fortalt i Det gamle Testamente, indtil de mindste enkeltheder er skildret i nøje overensstemmelse med, som den fandt sted på Abrahams tid og videre frem. De rige fund af beretninger skrevet på lertavler, udgravningen af de mange ruiner, undersøgelser af jordbundsforhold o. s. v., o. s. v., sammenlignet med de tilsvarende skildringer i Det gamle Testamente, beviser, at

begivenhederne ikke er legender, men sandfærdig historie og virkelighed. Når man læser disse beretninger om det jødiske folks ældgamle historie og ser, hvor vidunderligt Gud har ført sit ejendomsfolk gennem godt og ondt for årtusinder tilbage, og vi i vor tid ser, at det er blevet bevaret med sit særpræg, er alt dette så ikke bevis på, at der er en Gud, som styrer, og som har sit mål.

Når jøderne nu i vor tid er kommet tilbage til deres gamle land, synes man, at det er indlysende, at det sidste kapitel om dette ejendommelige folks historie endnu ikke er skrevet, men man overbevises om, at Gud i sin almægt også vil lade de endnu ikke opfyldte profetier blive til virkelighed; de går jo ud på, at jøderne vil blive omvendt til kristendommen. Men dette sidste kapitel kan indtil videre kun blive en trossag.

Angående de rige fund, som er gjort i de egne, hvor jødefolket levede på Det gamle Testaments tid, foreligger nu en meget interessant og fængslende litteratur, som det nok er umagen værd at studere.

Konklusionen af disse betragtninger må da blive: Når Det gamle Testaments beretninger i alle enkeltheder er bevist som fuldt overensstemmende med de virkelige sandheder, hvorfor skulle dette så ikke også være tilfældet for Det nye Testaments vedkommende. Er det så ikke lidt uoverlagt, hvis man siger, at det, videnskaben har bevist som sandhed, det må jeg tro på, men det, der i Det nye Testamente angår vor frelse, vil jeg ikke tro. Er Det gamle Testamente sandhed, hvorfor skulle Det nye Testamente da ikke være det. Er jødefolkets gamle historie ikke et mirakel og et fuldgyldigt bevis på, at der er en Gud, som holder, hvad han lover, og som styrer verden! Og står hans ord ved magt på et enkelt område, står det så ikke ved magt på alle områder?

Nu ved vi jo nok, at der skal noget andet og mere til end kendsgerninger for at få troen i eje; men der er lovet

os, at den, der søger, skal finde, og den, der beder, skal få. Lad os så klynge os til dette løfte og bie tålmodigt, til underet sker. Måske vi skal vente længe, men vi ved, at løftet bliver holdt. For os kommer det blot an på, at vi har det opladte sind og den ærlige vilje.

Ja, dette er kun nogle tanker, tag dem som en kærlig hilsen fra mig til alle de mange, som i årenes løb har lyttet til mine råd på et andet område. Disse blev ikke altid fulgt i fuld udstrækning, men mit håb har været, at i alt fald de fleste råd ville skyde op som fugl Phønix af asken, når tiden var inde.

Måtte dette også blive tilfældet med disse tanker.

Guds fred i hjem og sind,
bringer lykken til os ind.
Hvis takken himlen når,
i overflod vi får.

Gerda Bohn-Jespersen.

ARKIVFUND

1931. I årene 1930-31 foregik der betydningsfulde ændringer i N. Zahles Seminariums liv. Overbestyrerinde, frøken *Martha Steinthal*, der havde ledet seminariet siden 1916, afløstes som overbestyrerinde af frøken *Karen Bagge*, medens seminarielærer, adjunkt *Ernst Larsen* overtog stillingen som forstander for seminariet.

Samtidig begyndte man arbejdet under seminarieloven af 15. april 1930, der havde gjort uddannelsen 4-årig. Og dertil kom, at seminariet rykkede ind i de nye lokaler, som var indrettet under »det løftede tag«.

Det var altså i alle måder et nyt afsnit i seminariets historie, der begyndte. Man fik på een gang ny ledelse, ny studieordning og nye lokaler.

I årsskriftet for 1931 tog frøken Steinthal da anledning til at skrive et lille tilbageblik over lærerindeuddannelsen i N. Zahles skole, og vi optrykker her nogle uddrag, idet vi har udeladt enkelte mere personlige afsnit, hvori frøken Steinthal takker sine medarbejdere.

»Medens seminarieuddannelsen hidtil havde været forbeholdt mændene, gennemførte D. G. Monrad i 1859 en lov om, at der kunne afholdes eksamen for vordende lærerinder ved borger- og almueskolevæsenet. Frøken Zahle, der havde været meget interesseret i sagen, åbnede straks sin skole for de kvinder, der ville tage denne eksamen. I begyndelsen læste de sammen med elever fra privatlærerindeskolen; men allerede i 1862 oprettedes en sær-

lig afdeling for dem. I begyndelsen var der ikke mange elever, i 1869 var der ialt kun dimitteret 25; men i 1879 var tallet steget til 149 og i 1894 til 756.

I tidsrummet 1869-96 blev almuelærerindeskolen ledet af frøken Anna Hjort under frøken Zahles egen overledelse. Det var en virksomhed, der i meget afveg fra det senere seminariearbejde. Forberedelsen varede efter elevernes standpunkt 2, 1^{1/2} eller 1 år. Faggruppen var begrænset i forhold til senere tider. Der undervistes ikke i matematik, fysik og gymnastik; pædagogik havde kun 2 timer ugentlig i alt, og den praktiske uddannelse spillede en såre ringe rolle. Eleverne var ældre end nu, lavalderen var 24 år, og i de første år, da denne uddannelse var den eneste systematisk ordnede eksamenslæsning for kvinder, var den for adskillige et gennemgangsled til senere studier. Men hovedparten af eleverne var naturligvis de mange, der efterhånden rykkede ind i folkeskolen og der dannede en stab af fortrinlige lærerinder og skoleledere.

30. marts 1894 kom den nye seminarielov, og 11. oktober samme år modtog N. Zahles privatseminarium ministeriel anerkendelse. Frøken Zahle, der dengang var 67 år, kastede sig med iver over den nye ordning. Helt tilfreds med den var hun ikke. Hun så straks, at den burde have været 4-årig. Men alt sattes nu ind på at gennemføre loven så smukt som muligt. Der oprettedes en ny barne-skole til hjælp for seminarieeleverne. Jeg blev først med comtesse G. Knuth og senere med frøken Katrine Lønborg sendt til Sverige, Finland og Tyskland for at studere seminarieforhold, og institutionens bedste kræfter med frøken Henriette Skram i spidsen blev sat til at undervise det første hold, der dimitteredes i 1897. Fra 1895-1900 styrede comtesse Knuth og jeg både seminariet og seminarieskolen under frøken Zahles overledelse. Medens jeg mest havde at gøre med den teoretisk-pædagogiske side af undervisningen og med III kl., havde comtesse Knuth et

meget stort arbejde med foruden sin undervisning at passe både skolen og I og II seminarieklasser, hvis læsetid varede til kl. 8 om aftenen. Da det blev indlysende, at dette blev for anstrengende selv for hendes sjældne arbejdskraft, måtte hun til sin sorg slippe arbejdet med de voksne, et arbejde, som hun elskede, både fordi samlivet med de unge lykkedes så godt for hende og lå hendes friske natur så nær, og fordi hun betragtede det som en stor forretning at være med til at uddanne dem, der skulle være lærere i folkets skole. På en måde beholdt hun det dog, idet hun alene overtog ledelsen af den voksende seminarieskole. Denne gik 1908 over til at blive en højere almenskole med mellemskole- og realeksamen, og da hun i 1924 nedlagde arbejdet, følte hun det stærkt, hvor megen frugt det havde sat. Hun havde vist, at det er muligt at forene øvelses-skolens dobbelte formål: Det første, egentlige, der havde ligget hende mest på sinde, børnenes opdragelse og undervisning, og det i forhold dertil mere underordnede, men dog meget betydningsfulde, de efterhånden meget talrige seminarieelevers oplæring i praktisk skolegerning. Hun havde samlet om sig en kreds af dygtige lærerinder, der nu under frøken Karen Bagges ledelse fortsætter det anstrengende dobbelte arbejde med usvækket energi og interesse. . .

År 1900 fratrådte frøken Zahle som hovedleder af sin skole; men hun beholdt endnu i 3 år overledelsen af seminariet, som fra 1903-13 fik en friere stilling inden for institutionen end de øvrige afdelinger.

I perioden 1900-1916 var frøken Christiane Lund sammen med mig forstanderinde for seminariet . . . 1916 trak frk. Lund sig, på grund af en ørelidelse, tilbage fra arbejdet. Hun havde ved siden af sin særprægede undervisning haft en egen gave til at leve med de unge; hun delte deres sorger og glæder og forfriskede dem med sine

foredrag og med de mange sange, hun skrev til festlige lejligheder og til den daglige aftensang.

Fra 1916-1931 har seminariet været ledet af mig med hjælp af frøken Jespersen og i årene 1916-20 tillige af nuværende overlærer fru Signe Tørsleff. Også disse år har været rige. En af de ydre begivenheder har været oprettelsen af den særlige studenterklasse i 1921. Jeg havde længe følt vanskeligheden for flinke studenter i at læse 3 år. Tempoet især i 1. kl., var dem for langsomt. I samråd med ministeriet oprettede vi derfor en særlig klasse, hvor flinke studenter i eet år kunne gennemgå I og II klasses pensum for derefter at indstille sig til I del af eksamen. Det har vist sig, at mange har været glade ved arbejdet i denne klasse, og der er derigennem tilført folkeskolen mange værdifulde kræfter, som den måske ellers ikke havde fået . . . Hvor lykkeligt arbejdet end ellers var, følte vi dog efterhånden flere og flere mangler derved. Den gamle seminarieordning trykkede os mere og mere, læsningen i I og II klasse bragte de mange studenter og realister for lidt nyt, og eleverne i III klasse havde svært ved at forene interessen for det praktiske arbejde i skolen med de store åndelige fag. Inden døre led vi i stigende grad af pladsmangel, og endelig følte jeg med årene vanskelighederne ved at forene overbestyrerindestillingen, som jeg havde overtaget i 1913, med stillingen som seminariets forstanderinde.

Det er en stor glæde at kunne sige, at disse mangler i fremtiden vil være afhjulpet. Den seminarieordning, som er trådt i kraft 1. juni d. å., vil formentlig betegne en virkelig forbedring i seminariernes arbejde. Den muliggør en noget ændret undervisningsform, så at der bliver plads for mere selvstændigt arbejde fra elevernes side, og den skulle gerne føre til en forbedring i opøvelsen i praktisk skolegerning og til nogen fri syssel med specialer, der særlig har elevernes interesse.

N. Zahles Seminarium har i 1930 fået sine egne gode og rummelige lokaler, ved at 4de etage i skolebygningerne Nørrevold 7 og Linnésgade 10 er blevet ombygget og taget ind til faglokaler for hele institutionen og til læsestue og 7 gode klasseværelser til seminariet, samtidig med at seminarieeleverne har fået adgang til en større gymnastiksal med omklædningsrum og styrtebad. Endelig vil den nye forstander udelukkende kunne hellige sig seminariearbejdet. Der er derfor grund til at slutte dette lille tilbageblik over seminariets fortid med et lyst syn på de forhold, hvorunder det fremtidig vil komme til at arbejde.«

Ved indvielsen af de nye lokaler sang man bl. a. også to vers af Martha Steinthal, skrevet ud fra det salmeord, der står over frøken Zahles gamle ur:

»I din hånd er vore tider,
herre, stærk og mild.
Derfor trygt vi på dig lider,
går, hvorhen du vil.
Gennem dage grå og ringe
bærer du på ørnevinge
til det mål ved vejens ende,
som du bedst mon kende.

Værket her du signe ville
gennem syvti år.
Sign det end i storm og stille,
giv endnu en vår!
Lad din ånd iblandt os råde,
skærm du huset med din nåde,
så dets nye skud må bære
frugter til din ære!«

Morgensang ved Jøken Zahles gamle nr 1951

1954. I årene 1931-54 var *Karen Bagge* overbestyrerinde og leder af seminarieskolen. Da hun fyldte 70 den 31. maj 1954, fejredes hun ved en prægtig fest på skolen og blev hyldet i tale og sang. En af de sange, der løb af stabelen ved desserten, hidsættes:

HVAD BETYDER K.B.?

(Melodi: Dengang jeg dog afsted).

Det er en brødfabrik,
det er en brødfabrik
med mørkt og lyst og knæk,
ja, med mørkt og lyst og knæk.
Og derfra år for år
en strøm af brød udgår,
hvoraf en hel befolkning både vækst og kræfter får.
Den forarbejded' kærnen, så Dansken næring fik,
man derfor kalder K.B. en folkegavns-fabrik.
Så råb da alle med,
nu ved De jo besked:
K.B. K.B. K.B.

Det er en fodboldklub,
Det er en fodboldklub
med liv og fart og skub,
ja med liv og fart og skub.
Den har en kæmpehal
en rigtig valhalsal,
hvor tit man holdt et bakkanal, et rigtigt baggenal.
Ej fandtes der en stue så rummelig i nord,
for her var plads for Aser, for Loke og for Tor.
Den K.B. hylder vi,
så stem da alle i:
K.B. K.B. K.B.

Det er et ølbryghus,
et Kongens ølbryghus,
som gyder drik i krus,
ja, som gyder drik i krus.
Den laves mest af malt
og dertil et korn salt,
den gærer og den bruser og den yndes overalt.
Til fester og til daglig fremsprudler tankers væld
ved KB-drikkens virkning, den er spirituel.
I vort collegium
vi nød så tit dens skum:
K.B. K.B. K.B.

Et bryg, en klub, et brød,
det var, hvad det betød.
Så ved De altså det,
ja, nu kender De K.B.
Men tror De ej på det
og siger: jeg må be'
om nok så god besked: ja, hvad betyder det K.B.?
Så svarer vi fra Zahle med hjerte og med glød:
K.B. betyder meget, ja mer' end øl og brød.
Det er vort centrum her,
hun er os alle kær:
K.B. K.B. K.B.

P. Hg.

FRA SEMINARIETS LIV

MED året 1956 ophørte på seminarierne 2¹/₂-årsuddannelsen. Vi fulgte den til dørs uden vemod, men ingen skal nægte, at den har gjort sin gavn. Da lærermanglen blev følelig efter krigen, besluttedes det i 1947 at oprette en særlig 2¹/₂-årsuddannelse for studenter. (En ide, som N. Zahles Seminarium allerede havde praktiseret i 1921). Det stod fast, at eksamen efter denne uddannelse skulle være den samme som efter den såkaldt normale 4-årige læreruddannelse, men ved at bygge på de ved studentereksamen dokumenterede kundskaber mente man altså at kunne nedskære de 4 år til 2¹/₂. Ordningen har slet ikke fungeret så ueffent, og den har skaffet den danske skole i hundredvis af godt kvalificerede lærere. Var der lidt skepsis i begyndelsen over for »studenterlærerne«? Det tør siges, at den efterhånden og med rette helt forsvandt; og så befæstet var studenterlinien blevet, at man ved udarbejdelsen af den nye seminarielov i 1954 ikke drømte om at nedlægge den. Man rettede på dens mangler: gjorde den 3-årig og afskaffede muligheden for at overføre visse karakterer fra studentereksamen.

I fremtiden er vejen til lærereksamen altså enten den 3-årige eller den 4-årige uddannelse. Men denne ændring betød, at dimissionen i december 1956 blev den sidste vinterdimission. Det har været en ikke ringe belastning, når man da ellers sætter pris på en rolig rytme i skolens liv, at måtte gennemføre eksamenstid og dimission to gan-

ge i hvert skoleår. Vi glædede os derfor over, at det nu var sidste gang.

Samtidig var det første gang, N. Zahles Seminarium kunne sende mandlige dimittender ud. I 1954 besluttede bestyrelsen at åbne studenterlinien også for mandlige elever, og nu kunne altså det første fælles-hold i seminariets mere end 100-årige tid føres op til lærereksamen. Samtidig hermed gik man et skridt videre, idet man besluttede at gøre hele seminariet fælles, således at vi fra sommeren 1957 kun opretter fællesklasser. Vi er ikke i tvivl om, at vi har gjort ret i at gøre seminariet til et fællesseminarium. Når optagelsesalderen er så høj som i den nye lov, når alle andre højere læreanstalter er fælles, når det store flertal af de skoler, vore elever kommer fra, er fælles, er det ikke let at finde en begrundelse for at bevare et seminarium en-kønnet.

Ved dimissionen i juni 1956 udsendtes 28 kvindelige, ved dimissionen i december 19 kvindelige og 11 mandlige lærere, i alt dimitteredes således i året 1956 58 lærere. - I august optoges som normalt 1 3-årig, 1 4-årig og 1 præparandklasse.

Om uddannelsen er der fra 1956 iøvrigt at fortælle, at vi nu på andet år arbejder under seminarieloven af 1954. Det betyder bl. a., at eleverne, både de 4-årige og de 3-årige, er begyndt på linielæsningen. Foruden den mangesidede uddannelse i alle folkeskolens fag, der altid har været læreruddannelsens ejendommelighed, får man altså nu mulighed for at arbejde med et eller to »liniefag«. Vi har på N. Zahles Seminarium anlagt den betragtning, at denne faguddannelse skal være så effektiv som muligt, og har derfor kun oprettet et-fagslinier. Der er for dette første holds vedkommende begyndt linielæsning (6 timer ugentlig) i følgende fag: Skolekøkken, tysk, matematik (2 hold), historie, dansk, naturhistorie, musik.

Samtidig er studenterklasserne begyndt på »fri læs-

ning«. Det drejer sig om to ugentlige timer (i to år), og de anvendes af skolekøkkenholdet til faget skolekøkken, af alle de øvrige til et nyt fag, som foreløbig hedder »Teater- og filmforståelse«, og som omfatter en indførelse i teatrets og filmens kunstarter, en træning i at forstå og vurdere og bruge den dramatiske kunsts virkemidler, og måske også dermed en smule »retorik«. Vi tror, at disse timer vil kunne give nyttige forkundskaber for en og anden af vore elever, som i sin fremtidige lærergerning kommer til at drøfte film og teater (skolescene) med sine elever, eller som selv skal sætte en skolekomedie op, eller som får øje for, at dramatisering kan betyde en vej, ad hvilken man kan nå mange elever, som det ellers er svært at vække interesse hos. Frilæsningstimerne i dette fag er overdraget til direktøren for Dansk Skolescene, mag. art. *Bjørn Moe*.

Den 11. maj 1956 døde efter lang tids alvorlig sygdom fru *C. Kruuse*. Hun underviste i naturfagene og disse fags praktik og havde igennem de sidste mange år sin faste gang på seminariet. Fru Kruuse var en dygtig lærer, der underviste med indsigt og klarhed; hun holdt meget af sine fag og kunne smitte andre med sin kærlighed til naturen. Dertil kom, at hun havde en fin forståelse for den enkelte elev, hvad enten det var barn eller voksen. Nobel og forstandig, venlig og rettænkende, sådan kendte vi hende som kollega. Vi savner hende, og vi vil huske hende med taknemlighed.

Med udgangen af skoleåret 1955-56 måtte vi tage afsked med *Mogens Kabel*, der blev udnævnt til rektor for Ingrid Jespersens skole. Vi har med vemod set rektor Kabel drage bort. Vi havde i ham en dygtig, fint kultiveret og meget afholdt lærer i dansk, og i kollegakredsen

var han en højt værdsat, fornøjelig, underfundig kammerat. Men vi under da Ingrid Jespersens skole deres nye rektor og følger ham i hans nye gerning med vore varmeste ønsker.

Just som dette skrift sendes til tryk, er fru *Anna Christiansen* pludseligt død den 22. februar. Hun døde midt i arbejdet, da hun var på vej for at hente de børn, hun hver dag fulgte til toget. Fru Christiansen har været knyttet til denne skole i mere end fyrretyve år og har igennem alle disse år udvist den største pligt troskab og loyalitet mod N. Zahles Skole. Det gjaldt om hende, som det gælder om hendes mand, skolebetjent Christiansen, at skolens tarv var hende en hjertesag, og hun satte en ære i, at alt her på skolen, som hun havde med at gøre, blev passet omhyggeligt og ordentligt. Vi vil huske fru Christiansen som en af skolens trofaste medarbejdere.

Følgende nye lærere er i 1956 blevet knyttet til seminariet: Organist *Jørgen Ernst Hansen* (orgelspil), cand. pharm. fru *Vibeke Lund* (skolekøkkenkemi), mag. art. *Bjørn Moe* (teater- og filmforståelse), cand. mag. *Paul Nørreslet* (dansk), cand. mag. *Carlo Sørensen* (tysk). Desuden er lektor, fru *Karen Kring* kommet igen for at undervise et specialehold i historie, og lærerinde ved seminarieskolen frøken *Helene Pedersen* har (siden august 1955) overtaget faget sang i præparandklassen.

Vi har fået et nyt legat. En nu pensioneret lærerinde, der blev dimitteret fra N. Zahles Seminarium for mere end 50 år siden, kom en dag på kontoret for at efterbetale en lille sum skolepenge, som seminariet i sin tid havde lagt ud for hende. Hun gjorde det med at lægge kr. 3000,00 på bordet og at bede os om at bruge renterne til

hjælp for nuværende elever. Det hele skulle være anonymt, og vi har da oprettet et legat for pengene; det har efter giverens ønske fået navnet: »En gammel elevs legat«.

Blandt de ting, der sætter deres særlige præg på seminariets dagligliv, må atter i år nævnes *Torsdagstimerne*, som i året 1956 har budt på følgende:

Professor dr. theol. *K. E. Skydsgaard*: Mellem katolikker og protestanter i Italien.

Højskoleforstander *Hans Lund*: Historisk sans.

Forfatteren *H. C. Branner*: Oplæsning af egne værker. Mozartkoncert.

Besøg i synagogen.

Dr. med. *Kirsten Auken*: Opdragelse til ungdom og ægteskab.

Forstander *Stig Guldberg*: Mit arbejde blandt fysisk og psykisk handicappede børn.

Professor dr. phil. *Torben Krogh*: Fransk operagennemgang med grammofondemonstration.

Kongelig skuespiller *Ebbe Rode*: Een Verden og F.N.

Film fra forstander *Stig Guldbergs* arbejde blandt vanskeligt stillede børn.

Dr. phil. *Holger Poulsen*: Dyrenes sprog.

Professor dr. phil. *Brandt Rehberg*: Atomalderens biologiske problemer.

Professor dr. *K. Frör* fra Erlangen: Neue Gedanken in dem Religionsunterricht.

Sognepræst *Sv. Aage Nielsen*, Haslev: Det gamle Testamente og skolen.

Forfatteren mag. art. *Thorkild Bjørnvig* læser egne digte.

Højskoleforstander *Johannes Novrup*: Kundskab eller oplysning i skolen.

Professor dr. jur. *Sven Clausen*: Moderne tendenser i dramaets struktur.

Fru *Signe Swanøe Petander*: Henrik Wergeland og Camilla Collet.

Barokmusik.

Kvindegymnastikken gennem tiderne med film og kommentarer ved vicegymnastikinspektør frøken *Martha Christensen*.

Torsdagstimerne tilrettelægges af et udvalg af lærere og elever, og de omfattes med stor interesse. Vi møder i dem mange af vor tids personligheder og problemer, dens kunst og litteratur, og vi benytter lejligheden til her at rette en varm tak til alle, som har medvirket.

Festerne har været de traditionelle: Skolebal og julefester, som alle arrangeres af eleverne. Desuden har seminariet indbudt til en årsfest i november, hvor elever fra 3. klasserne opførte skoleoperaen »Klokken« af *Karl S. Clausen* og *Ludvig Holbergs* »Julestuen«, som så ofte før fortræffeligt instrueret af *Peter Poulsen*.

Lejrskolen på Ollerup er også gennemført i år til glæde og gode minder.

En kreds af initiativrige elever er begyndt udgivelsen af et nyt blad »Zahlavis«.

To hyggelige dimissionsfester har vi haft. Ved hver af dem har vi kunnet uddele et par bogpræmier, som *E. Harcks boghandel* har stillet til rådighed, og som vi siger varmt tak for.

ELEVRÅDET 1956

UNDERVISNINGSMINISTERIETS cirkulære af 6. juni om elevråd ved seminarier betød ingen ændring for elevrådet ved Zahles Seminarium, det består stadig af to repræsentanter for hver klasse, og dets opgave er fortsat at være mellemed mellem eleverne og seminariet i alle spørgsmål af fælles interesse.

Cirkulæret medførte dog, at elevrådet måtte udarbejde en ny forretningsorden, som blev vedtaget på et elevmøde i november.

Elevrådet har repræsentanter for »Unge Pædagoger«, »Dansk Pædagogisk Tidsskrift«, »Tidens Stemme«, ARTE og DIS.

Elevrådet har to repræsentanter i Landsrådet; disse deltog i det årlige møde, som i efterårsferien blev afholdt i Esbjerg. Landsrådets opgave er at varetage seminarie-elevernes fælles interesser indadtil og udadtil på faglige, økonomiske og kulturelle områder.

Landsrådet arbejder på i løbet af 1957 at få afsluttet den sociologiske undersøgelse, hvis materiale forhåbentlig muliggør et positivt resultat af en fornyet henvendelse til myndighederne om udvidet støtte til seminarister. Med Landsrådet som medarrangør vil der i sommeren 1957 blive afholdt et Internationalt Pædagogisk Seminar i Stockholm.

I det forløbne år har elevrådet gennem repræsentanter

været med til at arrangere de i nærværende beretning omtalte torsdagstimer.

Der har været arrangeret en kunstudstilling på seminariet omfattende reproduktioner af »Pompejanske Fresker«.

Begivenhederne i Ungarn satte også sit præg på elevrådets arbejde, idet det straks satte en penge-indsamling i gang, og organiserede en bloddonortjeneste, hvortil 125 af seminariets elever meldte sig.

Seminariets elever bliver i forbindelse med lørdagsmorgensangen gennem elevrådets to minutter holdt underrettet om, hvad der foregår i elev- og landsråd.

Alle elever betaler årligt kr. 8,00 til elevrådet.

Elevrådet.

Seminariet giver blod

SEMINARIETS LÆRERKRÆFTER

1. JANUAR 1957

*Årstallet angiver begyndelsesåret for virksomhed
ved N. Zahles Seminarium*

- Frk. *Eva Andersen*, uddannet på akademiet (1946).
tegnning.
- Hr. *Frode Andersen*, lektor, dr. techn. (1955) gymnastik.
- Hr. *E. Bach*, universitetslektor, dr. phil., mag. art. (1947)
historie.
- Frk. *K. Bagge*, fhv. overbestyrerinde, eks. fagl. (1907)
metodik.
- Hr. *J. Bindsted*, kommunelærer (1949) småsløjd.
- Frk. *G. Bohn-Jespersen*, eks. fagl. (1922) håndarbejde.
- Frk. *Martha Christensen*, vicegymnastikinspektør (1942)
gymnastik.
- Frk. *E. Clausen*, adjunkt, cand. mag. (1948) naturhistorie
og geografi.
- Fru *A. Dall*, uddannet på akademiet, eks. fagl. (1924)
tegnning.
- Hr. *Sv. Ellehøj*, mag. art. (1951) historie.
- Hr. *K. Grue-Sørensen*, professor, dr. phil. (1947)
pædagogik.
- Frk. *E. Algreen Hansen*, husholdningsl. (1949)
skolekøkkengerning.
- Hr. *Jørgen Ernst Hansen*, organist (1956) orgelspil.

- Fru *M. Hansen*, mag. scient. (1945) naturlære.
- Hr. *P. Verner Hansen*, præst (1948) kristendoms-
kundskab.
- Hr. *Poul Hartling*, seminarieførstander, cand. theol.
(1945) kristendomskundskab.
- Frk. *I. Haugegaard*, eks. fagl. (1919) metodik.
- Hr. *P. Holmelund Jacobsen*, inspektor ved N. Zahles
Gymnasium, cand. mag. (1955) geografi og natur-
historie.
- Frk. *Birthe Jensen*, statsprøvet musikpædagog (1953)
musik.
- Frk. *Jonna Jensen*, kommunel. (1951) historie og engelsk.
- Hr. *J. Holst Jensen*, adjunkt, cand. mag. (1950) historie.
- Hr. *Reimer Jensen*, børnepsykolog (1948) psykologi.
- Frk. *K. Jespersen*, eks. skole- og fagl. (1912) regning.
- Hr. *Jørgen Jørgensen*, violinist (1952) musik.
- Hr. *Jørgen Chr. Jørgensen*, kommunelærer (1954) sløjd.
- Frk. *Else Kempel*, eks. skolelærerinde (1953) håndarbejde.
- Hr. *K. Kobbernagel*, cand. mag. (1952) tysk.
- Fru *Karen Kring*, lektor, cand. mag. (1954) historie.
- Fru *A. Lorensen*, adjunkt, cand. mag. (1952) naturlære og
matematik.
- Frk. *K. Lund*, bestyrerinde for N. Zahles Seminarieskole,
eks. skolel. (1928) metodik.
- Fru *Vibeke Lund*, cand. pharm. (1956) kemi.
- Hr. *Palle Lütchen-Lehn*, eks. skole- og faglærer (1953)
naturlære.
- Hr. *Bjørn Moe*, direktør, mag. art. (1956) teater- og
filmforståelse.
- Hr. *F. T. Mowridsen*, lektor, cand. mag. (1943) engelsk.
- Hr. *Poul Neerup*, amanuensis, cand. mag. (1955)
matematik.
- Fru *K. Neiiendam*, cand. mag. (1945) tysk.
- Hr. *Axel Nielsen*, lektor, cand. mag. (1951) tysk.

- Frk. *I. Nyegaard*, inspektor ved N. Zahles Barneskole (1933) småsløjd.
- Frk. *I. Næhr*, statsprøvet musikpædagog (1952) musik.
- Hr. *Paul Nørreslet*, adjunkt, cand. mag. (1956) dansk.
- Hr. *Poul Olsen*, kommunelærer (1954) gymnastik.
- Frk. *Helene Pedersen*, eks. skolel. (1955) sang.
- Fru *K. M. Pedersen*, cand. mag. (1942) naturhistorie.
- Fru *E. Peitersen*, viceskolebestyrerinde, cand. mag. (1927) dansk.
- Hr. *Niels Prahl*, pianist (1955) musik.
- Fru *K. Ralund*, eks. skole- og fagl. (1948) matematik og regning. Seminariets kasserer.
- Hr. *H. Bro Rasmussen*, organist, mag. art. (1949) musik.
- Frk. *B. Schmidt*, cand. mag. (1948) gymnastik og engelsk.
- Hr. *A. Spelling*, skolepsykolog (1951) psykologi.
- Hr. *E. Storgaard*, universitetslektor, cand. mag. (1920) geografi.
- Hr. *Aug. Juul Sørensen*, overlærer (1948) skrivning.
- Hr. *Carlo Sørensen*, adjunkt, cand. mag. (1956) tysk.
- Frk. *E. de Linde Sørensen*, kasserer ved N. Zahles Skole, eks. skole- og fagl. (1938) matematik, regning og metodik.
- Fru *Birthe Temler*, cand. mag. (1952) gymnastik og dansk.
- Hr. *C. E. Thaning*, præst (1949) kristendomskundskab.
- Fru *Minna Hess Thaysen*, adjunkt, cand. mag. (1948) musik.
- Frk. *Helga Thomsen*, inspektor, eks. skole- og husholdningsl. (1947) næringsmiddellære, metodik, dansk og pædagogik.
- Hr. *Bendt Trudsø*, cand. mag., talepædagog (1952) artikulation og stemmedannelse.

SEMINARIETS DIMITTENDER

Juni 1956

Kirsten Akerø, Grethe Strandgaard Andersen, Kirsten Elisabeth Bechmann, Inger Foxing f. Sigvard, Bodil Gether f. Bech, Sigrid Hinchely f. Duus, Elly Birkebak Jacobsen, Hanna Samuelsen Jacobsen, Maja Jensen f. Roikjer, Lis Jønsson, Helga Sjolte Jørgensen, Inga Jørgensen f. Jarnit, Jytte Jørgensen, Ketty Robert Jørgensen, Birgit Kokkenborg, Jytte Krohn f. Clemens, Hanne Kæregaard, Gunver Lilleør, Astrid Morville, Anna Marie Nissen, Jenny Augusta Zøllner Obdrup f. Jensen, Karin Ottesen f. Brorson-Hansen, Bente Petersen f. Jensen, Margrete Persson f. Rud, Kirsten Skjoldager f. Søtofte, Kirsten Svendsen, Edith Walsted f. Pedersen, Ina Wermer f. Andersen.

December 1956

Tage Ankjær Andersen, Erik Stanley Andersen, Flemming Norman Andersen, Niels Andersson, Elsebeth Balstrup f. Geisler, Gudrun Bondesen f. Keiding, Kirsten Halsteen, Børge Hansen, Anna Hein f. Krøyer Pedersen, Jan Høeg, Kirsten Jacobsen f. Rendtorff, Else Jakobsen, Kirsten Jakobsen, Karen Krogh f. Schmidt, Aase Larsen, Ellen Margrethe Larsen, Susanne Ludvigsen, Inga Madsen, Ingrid Lindgård Mogensen, Agnete Overgaard, Frantz Pedersen, Henning Pedersen, Jørgen Buch Petersen, Else Block Schultz, Aron Skop, Jytte Sørensen, Niels Uldbjerg, Inger Vedersø f. Jespersen, Hanne Wegener, Birthe Waaddegaard f. Rasmussen.

*Beretning om
elevforeningens virksomhed*

N. Z. S.

1956

Marts: Oplæsning v. skuespiller Helge Kjærulff Schmidt
November: Frk. G. Bohn-Jespersen. Hr. lektor E. Storgaard.

Bestyrelsen består af: vicegymnastikinspektør frk. *Martha Christensen*, formand, seminarieforstander *Poul Hartling*, inspektør frk. *Helga Thomsen*, seminarielærerinde frk. *Betty Schmidt*, kasserer, kommunelærerinderne frk. *Inger Christiansen*, frk. *Agnete Gottlieb Hansen*, frk. *Ester Herlak*, fru *Ebba Nielsen*, frk. *Else Uhrskov*, frk. *Annette Pedersen*.

Frk. *K. Jespersen* er æresmedlem af bestyrelsen.

Det er ikke få elever fra N. Zahles Seminarium, der i årenes løb under studietiden har boet i K.F.U.K.'s hovedforening i Store Kannikestræde. En af disse føler, som sikkert så mange andre, sig i taknemmelighedsgæld til disse to steder og har fået den ide, at gamle elever skulle være med til at oprette et »kollegieværelse« i K.F.U.K. Det skulle bære Natalie Zahles navn, og en elev fra seminariet skulle have fortrinsret til at bo der. Allerhelst skulle

det blive til et legatværelse, hvor eleven kunne bo gratis, eller i hvert tilfælde billigt, men det kræver en stor sum penge. Men så meget kan siges, at hvad der kommer ind af penge udover den sum, der skal bruges til fornuftig møblering, vil blive sat hen og brugt til at nedsætte pensionsprisen med.

Alle, der har haft tilknytning til et af de omtalte steder er velkomne til at være med til at løse denne opgave. Og synes De ikke, at det var en smuk måde at vise vor taknemlighed over for den skole, hvor vi alle har modtaget så meget godt.

Både forstander Hartling og gymnastikinspektør frøken Martha Christensen er villige til at tage imod gaver, ligesom undertegnede med glæde tager imod sådanne.

Hanne Seidelin,
Skovrankevej 8, Gentofte.

N. ZAHLES SEMINARIUM

FORSTANDER POUL HARTLING

*Træffes mandag onsdag og fredag kl. 14-15
samt efter telefonisk aftale. Ferier og fridage undtagne*

NØRREVOLDGADE 7⁴, KØBENHAVN K.

BYEN 3800

Seminariets opgave er at uddanne lærere til hele folkeskolen og de dertil knyttede realklasser.

Uddannelsen er enten: 4-årig almindelig læreruddannelse eller: 3-årig almindelig læreruddannelse for studenter.

Bestemmelserne for uddannelsen findes i lov nr. 220 af 11. juni 1954 og i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 5. april 1955.

Ansøgningsblanket - fælles for alle seminarier - udleveres på seminarierne. Ansøgning om optagelse må normalt være indgivet inden 15. april.

N. Zahles Seminarium optager både mandlige og kvindelige elever til såvel den 4-årige uddannelse som den 3-årige uddannelse for studenter.

Almindelige betingelser for optagelse.

1. At seminariet skønner, at den pågældende er egnet til lærergerningen.
2. At aspiranten ved lægeattest godtgør ikke at lide af nogen sygdom eller legemlig mangel, der gør ham uskikket til at være lærer i folkeskolen. Attesten udstedes paa særlig blanket (udleveres af seminariet, når afgørelse om optagelse er truffet) og fremsendes af lægen i lukket kuvert direkte til seminariets forstander.
3. At aspiranten fremlægger tilfredsstillende vidnesbyrd om forhold og vandel, deriblandt vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad han har været sysselsat med si-

den sin skolegang. Denne vandelsattest fremsendes af udstederen i lukket kuvert direkte til seminariets forstander.

Den 4-årige uddannelse

For den 4-årige uddannelse gælder endvidere følgende betingelser:

1. At aspiranten er fyldt 18 år inden 1. marts i det kalenderår, i hvilket optagelse søges. (Under særlige omstændigheder kan der dispenseres indtil 1. juni. Herudover gives der ikke dispensation).
2. At aspiranten består optagelsesprøven. (Angående kravene se nedenfor!)

Den 3-årige uddannelse

For den 3-årige uddannelse gælder følgende betingelser:

1. At aspiranten er fyldt 19 år inden 1. marts i det kalenderår, i hvilket optagelse søges. (Under særlige omstændigheder kan der dispenseres indtil 1. juni. Herudover gives der ikke dispensation).
2. At aspiranten har bestået studentereksamen på en efter seminariets skøn tilfredsstillende måde.

Der er ingen optagelsesprøve, men det bemærkes, at seminariets undervisning i kristendomskundskab og regning bygger på kendskab til fagene i et omfang som anført under optagelsesprøven.

Optagelsesprøven

Man kan forberede sig til optagelsesprøven privat eller indmelde sig i en præparandklasse, der forbereder til denne prøve. Præparandklassens undervisning varer på N. Zahles Seminarium et skoleår (begyndende i august), og uddannelsen bliver således for dennes elever 5-årig.

Optagelsesprøven finder sted i juni måned, og elever, der ønsker at indstille sig til prøven, må melde sig til seminariet inden 15. april. (Skema udleveres af seminariet).

Ansøgere, der har bestået studentereksamen eller andre eksaminer, der kan ligestilles hermed, eller realeksamen, almindelig forberedelseeksamen eller pigeskoleeksamen med et efter seminariets skøn tilfredsstillende resultat, kan optages, når de består optagelsesprøven alene i dansk, regning og kristendomskundskab.

Ansøgere, der ved et skoleårs begyndelse er fyldt 20 år, og som har gennemgået mindst to folkehøjskolekursus af hver 5 måneders varighed, eller, såfremt de to kursus er tilrettelagt i sammenhæng, af mindst 8 måneders samlet varighed, kan optages, når de består optagelsesprøven alene i dansk, regning, matematik, naturlære og eet fremmed sprog.

KRAVENE VED OPTAGELSESPRØVEN

Dansk Mundtlig

Der kræves tydelig og forstandig oplæsning af en forelagt tekst, som eksaminanden får lejlighed til at gennemlæse inden oplæsningen. Eksaminanden prøves i elementært kendskab til formlæren og sætningslæren.

Der kræves læst 10 danske digterværker fra ældre og nyere tid. Heri kan også indgå værker fra den øvrige nordiske litteratur.

En liste over de læste værker må indgives til seminariet, samtidig med at ansøgeren indstiller sig til optagelsesprøven.

Skriftlig

Stil. Eksaminanden får valget mellem 3 emner af almen art. Der gives 4 timer til besvarelsen. Ved bedømmelsen lægges der særlig vægt på eksaminandens evne til at forme sit sprog og disponere stoffet.

Diktat. Der prøves i et ret vanskeligt stykke prosa, så-

ledes at der dikteres i 50 minutter og gives 10 minutter til gennemsyn. Af skilletegn dikteres kun punktum.

Regning

Der kræves sikkerhed i regning med hele og brudne tal, metersystemet, procentregning, simpel handelsregning, forholdsregning, delingsregning, simpel blandingsregning, simpel rente, aktier og obligationer, beregning af flader (kvadrat, rektangel, parallelogram, trekant, cirkel og cylinderflade) og af legemer (ret prisme og cylinder).

Til den skriftlige prøve gives mindst 4 af hinanden uafhængige opgaver, hvoraf 1 med rene tal. Der gives 3 timer til besvarelsen.

Der henvises til: E. de Linde Sørensen: Regning for seminariets præparandklasse.

Kristendomskundskab

Der kræves sikkert kendskab til den elementære bibelhistorie, tilegnet ved læsning af en større fremstilling.

Prøven skal vise eksaminandens evne til at genfortælle stoffet og hans forståelse af den historiske sammenhæng. Der kræves ikke ordret gengivelse eller fortolkning.

Der henvises til: J. M. Hertz: Bibelhistorie til brug ved forberedelsen til seminariet.

Historie

Der kræves sikkert kendskab til verdenshistorien og Nordens historie i hovedtræk, tilegnet ved læsning af en fremstilling på ca. 300 sider.

Geografi

Eksaminanden må have kendskab til landenes natur- og kulturforhold med særlig vægt på Norden og Europa og i forbindelse hermed til de for forståelsen nødvendige elementer af den almindelige geografi, således jordens be-

vægelser, terrænformer, havene, havstrømme, klimatiske forhold og plantebælter.

Eksaminanden må vise sikkerhed i det almindelige navnestof og må kunne benytte kort og globus.

Naturhistorie

I zoologi kræves ret fyldigt kendskab til de vigtigste typer indenfor dyrerigets hovedgrupper.

I botanik kræves sikkerhed i ordnet beskrivelse af høje-restående planter, og eksaminanden må kunne bruge en flora. Eksaminanden må kende de almindeligste vedplanter og urteartige planter ved navn og have kendskab til de almindeligste plantefamilier. Elementært kendskab til planternes stofomsætning kræves.

Hver eksaminand prøves både i zoologi og botanik.

Naturlære

Der kræves et på forsøg grundet elementært kendskab til almindelige fysiske fænomener og begreber.

Stoffet omfatter: Måling af længde, areal og rumfang, vejning, vægtfylde, tryk i vædske, Arkimedes lov, luftens tryk, Mariottes lov, inertiens lov, kræfters sammensætning og opløsning, vægtstangsreglen, tyngdepunkt, arbejde, trisser, talje, vinde, varmelærens grundelementer (udvidelse ved opvarmning, termometre, varmens udbredelse, smeltning, fordampning, kogning, dampmaskinen), magnetisme, statisk elektricitet, elektrisk strøm, spænding og modstand samt deres indbyrdes afhængighed, elektromagnetisme og dens anvendelse, induktion, dynamo og motor, elektrisk belysning, grundelementer af lydlæren og af lyslæren.

Matematik

I aritmetik kræves sikkert kendskab til de fire regningsarter med positive og negative hele tal og brøker, potens

med hel eksponent (positiv, 0 og negativ), ligninger af 1. grad med 1 og 2 ubekendte (også med bogstavkoefficienter), forhold og proportioner, kvadratrod, kvadratisk ligning, en ligning af 1. grad med 2 ubekendte sammen med en sådan af 2. grad, praktisk logaritmeregning, differens- og kvotientrækker.

I geometri kræves sikkert kendskab til den rette linies og planens grundegenskaber, vinkler, parallelle linier, trekanter (kongruens, lige- og uligestorhed af sider og vinkler), skrålinier, parallelogrammer, trapez, cirklen, vinklers afhængighed af cirkelbuer, areal af polygoner, ensvinklede trekanter, retvinklet trekant, geometriske steder og konstruktioner.

Engelsk eller tysk

Der kræves god udtale og elementært kendskab til sprogets grammatik. Der opgives statarisk 75 ns. lettere pro-
sastof.

Der prøves i:

- 1) oplæsning og oversættelse af et stykke af de opgivne tekster,
- 2) grammatisk forståelse gennem lettere samtaleøvelser eller sætningsdannelse,
- 3) et lettere stykke ekstemporal.

En liste over læst stof omfattende 75 normalsider må indgives til seminariet, samtidig med at ansøgeren indstiller sig til optagelsesprøven.

Musik

Der kræves elementær musikalsk viden og kunnen. Der aflægges prøve i sang samt violin- eller klaverspil.

Sang. Indenfor et pensum af mindst 20 lettere salmer og sange prøves eksaminanden i sang. Der lægges vægt på, at der synges rytmisk rigtigt og rent. Endvidere prø-

ves i gengivelse af en lettere rytmisk opgave, gengivelse af foresungne intervaller samt i nedskrivning af en overvejende trinvis musikdiktat.

Violin- eller klaverspil. Der prøves i lettere skalaer og treklange samt i een eller flere melodier fra pensum. Eksaminander i violinspil spiller endvidere efter eget valg en af disse udenad. Den elementære teknik (instrumentets holdning, bueføring, håndstilling o. s. v.) skal være tilegnet. Eksaminander med særlige forkundskaber kan desuden spille et selvvalgt stykke.

En liste over mindst 20 indøvede salmer og sange må indgives til seminariet, samtidig med at ansøgeren indstiller sig til optagelsesprøven.

Ved bedømmelse benyttes følgende karakterskala:

$ug = 15$, $ug \div = 14^{2/3}$, $mg+ = 14^{1/3}$, $mg = 14$,
 $mg \div = 13^{1/3}$, $g+ = 12^{2/3}$, $g = 12$, $g \div = 10^{2/3}$, $tg+ = 9^{1/3}$,
 $tg = 8$, $tg \div = 5^{1/3}$, $mdl.+ = 2^{2/3}$, $mdl. = 0$,
 $slet = \div 16$.

Karaktererne fastsættes som gennemsnit af censurs og eksaminators karakterer. Ved sammenlægning af enkeltkarakterer anvendes en skala med lige store intervaller.

Hvis der ved udregning af fagkarakteren nås et resultat, som ligger imellem to karakterer, forhøjes eller formindskes det til den nærmest liggende karakter; hvis det ligger midt imellem, *forhøjes* det til den nærmest liggende karakter.

Til at bestå kræves mindst $g+$ i gennemsnit (minimum $12^{1/3}$). Ved beregning af gennemsnitskarakteren tæller karaktererne i regning og skriftlig dansk dobbelt. Karakteren i musik medregnes kun, hvis den er mindst $g+$. Der gives en karakter for orden med skriftlige arbejder.

For de aspiranter, der består prøven, men ikke optages, udsteder forstanderen på begæring et bevis for bestået

prøve, indeholdende de enkelte karakterer. Til de elever, der optages, gives kun meddelelse om, at prøven er bestået.

Bevis for bestået optagelsesprøve giver adgang til at søge optagelse på et andet seminarium på lige fod med de elever, der har aflagt optagelsesprøve ved dette seminarium.

Aspiranter, der kun indstilles til en del af prøven (se ovenfor), modtager ingen karakter, men blot en udtalelse om, hvorvidt prøven som helhed er bestået eller ej.

UNDERVISNING OG AFGANGSPRØVE

Undervisningens formål er at give eleverne en så alsidig og grundig uddannelse, at de bliver i stand til at undervise i alle folkeskolens afdelinger. Undervisningen lægges i videst muligt omfang i alle seminariets fag således til rette, at den er vejledende med hensyn til stoffets praktisk-pædagogiske udformning i folkeskolen.

Gennem hele sit anlæg må undervisningen klargøre lærergerningens etiske, pædagogiske og samfundsmæssige betydning.

Foruden at sikre tilegnelse af de nødvendige kundskaber og færdigheder må undervisningen både ved sit stof og sin form fremdrage fagenes kulturelle værdier og derved bidrage til at fremme elevernes personlige udvikling. Gennem arbejdsopgaver af forskellig art søges deres evne til selvstændig tilegnelse og vurdering af et stof og til mundtlig og skriftlig fremstilling udviklet. Gennem samtale og problemdiskussion øves deres selvstændige tænkning.

Undervisningen omfatter følgende fag: Praktisk skolegerning, pædagogik og psykologi, dansk med kendskab til svensk og norsk, regning, kristendomskundskab, historie med samfundskundskab, naturhistorie, geografi

med geologi, naturlære, skrivning, musik, legemsøvelser, håndarbejde (for kvindelige elever) og engelsk eller tysk.

Arbejdet bygger i videst muligt omfang på elevernes selvstændige iagttagelser, undersøgelser og forsøg i laboratorier eller andre faglokaler og i naturen, på ekskursioner, museer og lejrskoler eller ved studiebesøg m. v. Arbejdets resultater kan nedfældes i rapporter, benyttes til arbejdsopgaver eller foredrag.

I fagene pædagogik og psykologi, dansk litteratur, kristendomskundskab og historie skal der - og i andre fag kan der - gives skriftlige opgaver, hvis besvarelser indgår i bedømmelsen af eleven.

Linieuddannelsen. Eleverne skal under hensyntagen til deres forudsætninger vælge linieuddannelse. Denne uddannelse tilsigter at give en dyberegående undervisning med særlig sigte på folkeskolens højere klasser, herunder eksamensafdelingerne.

Fri læsning. Herudover skal eleverne kunne vælge en videregående undervisning inden for seminariets fagkreds. Denne undervisning tilrettelægges som et interessebetonet og personligt studium, der har til formål at tilskynde eleverne til fortsat beskæftigelse med pædagogiske, faglige eller almenkulturelle emner.

Afgangsprøven. Adgang til at gå op til lærereksamen har enhver, der på et seminarium har gennemgået den dertil sigtende undervisning, såfremt seminariet indstiller ham dertil.

Ved afgangen gives der dimittenderne et bevis, indeholdende en af seminarieforstanderen efter forhandling med lærerrådet afgivet udtalelse om deres kundskaber og egnethed for lærergerningen, herunder en særlig udtalelse om deres deltagelse i praktisk skolegerning samt om deres arbejde i hvert af de humanistiske fag samt de ved afgangsprøven opnåede karakterer.

I fagene pædagogik og psykologi, dansk litteratur, kristendomskundskab og historie afholdes ingen eksamen, men der afgives en udtalelse om dimittendens arbejde i fagene.

I fagene tegning, skrivning, musik, legemsøvelser, håndarbejde, sløjd og skolekøkken afholdes ingen eksamen, men der gives standpunktskarakterer fastsat af den pågældende faglærer, betegnende det standpunkt, eleven har nået ved afslutningen af undervisningen i det pågældende fag.

I fagene musik, legemsøvelse, sløjd og skolekøkken gives standpunktskarakteren for enkelte discipliner: *musik*: 1. sang, 2. violin og/eller klaverspil, 3. musikkundskab; *legemsøvelser*: 1. praktiske øvelser, 2. teori; *sløjd*: 1. fremlagte arbejder, herunder tegning, 2. værktøjsskøtsel; *skolekøkken*: 1. praktisk husgerning, 2. teori.

Eksamen afholdes i fagene skriftlig dansk, sproglig dansk, regning, matematik, naturhistorie, geografi med geologi, naturlære, engelsk, tysk og fransk.

Det er en forudsætning for oprykning i en højere klasse, at eleven på tilfredsstillende måde har gennemgået den nærmest forudgående klasse. Der skal herved bl. a. tages hensyn til, hvad eleven har præsteret ved de skriftlige øvelser i de eksamensfri fag.

Seminarieret foretager inden udgangen af 2. klasse (ved den 3-årige uddannelse: 1. klasse) en bedømmelse af eleverne, således at de afgjort uskikkede udskilles. Der tages herved hensyn til elevernes kundskaber og evner samt til deres pligtfølelse, adfærd og karakteregenskaber iøvrigt.

Ved udgangen af sidste klasse afgør seminarieforstanderen i forbindelse med lærerrådet, om en elev har bestået lærerprøven. Elevens indstilling til lærergerningen og hans adfærd i øvelsesskolerne må tages i betragtning, og betegnelsen *ret egnet* må i det mindste kunne opnås.

Fra årsfesten 1956 - skoleoperaen: »Klokker»

Fra älskaren 1956 - Halberg: "Julsturen"

Desuden kræves, at elevens faglige standpunkt som helhed kan betegnes som tilfredsstillende.

Elever, der ikke tilhører folkekirken, kan forlange sig fritaget for deltagelse i kristendomskundskab, og elever, der skønnes ikke at kunne få tilstrækkeligt udbytte af undervisningen i legemsøvelser, håndarbejde og musik, kan af seminariet efter forhandling med vedkommende faginspektør fritages helt eller delvis for undervisning i faget.

PRAKTIKUNDERVISNING

Seminariets almindelige undervisning i praktisk skolegering foregår i *N. Zahles Seminarieskole*. Da seminariet i de sidste år har haft mange parallelklasser, har det været umuligt for seminarieskolen alene at overkomme arbejdet. Københavns skoledirektion har med stor elskværdighed givet seminariet tilladelse til, at undervisningen til dels kunne foregå på københavnske kommuneskoler. I året 1956 har *Den Classenske Legatskole* og *Ny Carlsbergvejens skole* med stor hjælpsomhed og dygtighed bistået seminariet, der er inspektører og lærere ved disse skoler megen tak skyldig.

*

Siden 1934 har eleverne i 3die klasse fået lejlighed til at supplere deres almindelige praktikundervisning ved et 14 dages ophold i en *landsbyskole*, i hvis daglige arbejde de har deltaget. De har været sendt ud to og to og har som oftest været indkvarteret på skolerne.

Disse 14 dage har været en ualmindelig udbytterig tid for de unge og har både menneskeligt og pædagogisk haft stor betydning for deres udvikling. Seminariet skylder alle de lærere, der med stor gæstfrihed og hjælpsomhed har taget imod eleverne på den elskværdigste måde, en varm tak.

*

I sammenhæng med undervisningen i praktisk skolegering arrangeres en række *institutionsbesøg*: børnehaver, Ordblindeinstituttet, skolehjemmet på Gl. Bakkehus, Furesølejren, Ebberødgaard, hjælpeklasser, Friluftsskolen, Statens Kostskole for Døve, Pædagogisk studiesamling, forsøgsklasser.

Også til alle disse institutioner retter seminariet sin hjertelige tak.

EKSKURSIONER - FOREDRAG - FESTER

I august 1932 oprettede N. Zahles Seminarium for første gang en *lejrskole*, hvis vigtigste opgave det var at give eleverne i 2den klasse en udvidet undervisning i geografi og naturhistorie. - Forsøget lykkedes så godt, at seminariet de følgende år har fortsat dette arbejde, og resultaterne har svaret til forventningerne. Eleverne har på denne måde fået uddybet deres forståelse af de to fag, og de har senere draget erfaringer fra lejrskolen ind i deres egen undervisning, både i seminariets øvelsesskole og i de landsbyskoler, som de besøgte i slutningen af deres 3die seminarieår.

Som oftest har arbejdet i lejrskolen været henlagt til Sydfyn; i de sidste år har Håndværkerskolen i Ollerup, hvor forstander Mindedal Rasmussen og frue med stor elskværdighed og hjælpsomhed har stillet deres meget store og smukke lokaler til rådighed for arbejdet, huset vore elever. Eleverne er delt i to hold, og hvert af holdene arbejder ca. 1 uge med et af fagene geografi eller naturhistorie. Forud for elevernes selvstændige arbejde går instruktionskursus (orientering - brug af redskaber m. m.). Til støtte for arbejdet indrettes der interimistiske faglokaler, hvor eleverne kan benytte den af seminariet medbragte faglitteratur, akvarier, mikroskop m. m. Eleverne er altid gået op i arbejdet med stor iver og interesse, og opholdet har været til megen glæde for dem.

Foruden lejrskoleopholdet arrangeres en del *ekskursioner* til støtte for undervisningen i geografi og naturhistorie til Bornholm, Helsingør, Stevns, Saltholm, Dyrehaven etc.

*

Seminarieret lader i løbet af læseåret afholde en del *foredrag* om aktuelle spørgsmål, ligesom der - oftest i samarbejde med elevrådet - arrangeres en række *fester*: velkomstfest for de nye elever - efterårsfest med komedie - julefest - forårsbal m. m.

BETALINGSFORHOLD

For undervisningen på seminarieret betales for tiden 480 kr. årligt, fordelt i 10 rater (august-maj).

I eksamensafgift betales 25 kr. Enhver, der indstiller sig til optagelsesprøven til 1ste klasse, betaler 10 kr.

Hvis en elev udmelder sig, må der betales for den måned, i hvilken udmeldelsen sker, og for den følgende.

I tilfælde af ekstraordinære prisforhøjelser forbeholder seminarieret sig ret til at ændre betalingsforholdene.

Alle elever betaler 8 kr. årligt til elevrådet.

ELEVUNDERSTØTTELSER OG LEGATER

Statsunderstøttelse

Staten yder ved årlige bevillinger på finansloven et meget betydeligt beløb til understøttelse af seminarieelever. Understøttelse kan søges af elever i alle seminarierets klasser samt af elever, der går i præparandklassen den 1. oktober.

Understøttelsen uddeles normalt i 2 rater, den ene i oktober, den anden i februar. Et af seminarieret nedsat lærerråd fordeler statsunderstøttelsen. I såvel seminarieklasserne som i præparandklassen uddeles understøttelsen i portioner, der ikke må udgøre mindre end 400 kr. eller mere end 2400 kr. pr. år. Ved uddelingen skal der foruden til

elevernes trang tages hensyn til deres flid, dygtighed og anlæg for lærergerningen.

I læseåret 1956-57 har 152 elever af 249 haft statsunderstøttelse. (Præparandklassen ikke medregnet).

Fripladser

Staten yder hjælp til privatseminariernes elever til nedbringelse af udgifterne til undervisningen. Hjælpen ydes i form af hele og halve fripladser, der fordeles af seminariets lærerråd og uddeles samtidig med statsunderstøttelsen.

I læseåret 1956-57 har 82 elever haft hel friplads og 28 halv friplads af ialt 249 elever. (Præparandklassen ikke medregnet).

Amtsunderstøttelse ydes af visse amter. Beløbene har i de senere år erfaringsmæssigt ligget på 200-300 kr. årlig. Ansøgningen skrives på skema, der rekvireres fra det pågældende amts skolerådskontor, og indsendes almindeligvis i september-oktober.

Private legater

Margrethe Rogens legat. Afdøde fabrikant Julius Rogen og hustru Anna Rogen født Funcke har oprettet et legat, kaldet »Margrethe Rogens legat«, hvis renter efter seminariets indstilling af skoledirektionen anvendes til 2 dygtige, værdige og trængende unge pigers undervisning til uddannelse til kommunelærere i frøken N. Zahles Skole.

Den årlige legatrente beløber sig ialt til ca. 2000 kr., og der vil altså hvert år kunne udbetales 2 portioner à ca. 1000 kr., der tilfalder 2 elever på N. Zahles Privatseminarium.

Det er en betingelse, at ansøgeren skal have gået i kommuneskole.

*

»*Viggo Triers legat for elever ved N. Zahles Privatseminarium*« uddeles to gange i løbet af hvert skoleår. Legatet,

hvis kapital udgør 5000 kr., bortgives af en komité, der består af 3 af seminariets elever og af 2 af seminariets lærerkreds, af hvilke den ene er forstander. Det skal anvendes til rekreation for overanstrengte seminarieelever - f. eks. til ferieophold, eller til boghjælp, klæder, kost el. lign. - ikke til fri undervisning.

*

»*Marie Elisabeth Marstrands Mindelegat*«. Legatet, der uddeles med 2 portioner à ca. 100 kr. to gange årligt til unge piger, der i København uddanner sig til lærerinder, bestyres af forstanderen for N. Zahles Seminarium.

*

»*Apoteker A. V. Krarup og hustru Anna Marie f. Dejgaard's legat til fordel for N. Zahles Privatseminarium*«. Legatet skal i følge testamentarisk bestemmelse uddeles til en ung pige, som læser til lærerindeeksamen, i det sidste studieår. Legatportionen er ca. 200 kr.

*

»*Martha Steinthals legat for ubemidlede elever på N. Zahles Privatseminarium*«. Legatet er på 7000 kr. Renten uddeles årligt på frøken Steinthals fødselsdag den 26. januar af seminariets forstander.

*

Købmand H. C. Hansen og Efterladtes Mindelegat for ubemidlede kvinder til hjælp ved uddannelse til selverhverv uddeles årlig i juni termin i portioner på 100 kr. til ubemidlede, flittige kvinder med gode evner, der vil uddanne sig som lærerinder (dog ikke i musik) eller til at gå handelsvejen. *Elever fra N. Zahles Skoler er særlig berettigede til at erholde legatet.*

*

En gammel elevs legat. Legatet uddeles hvert år i januar måned af seminariets forstander.

Døtre af kongelige embedsmænd, der er elever på N. Zahles Seminarium, kan ansøge om gratis undervisning fra legatet for uformuende embedsmænds døtres frie uddannelse.

Elever kan desuden søge understøttelse fra

Det Classenske Fideikommis, C. W. Gerickes Legat, Julius Skrikes Stiftelse, Handelsskolens Legat for Kvinder, Egmont H. Petersen's Fond, Dansk Kvindesamfunds legater. Dansk Studiefond yder rentebillige lån til seminarieelever, der har gennemgået 1. klasse, og som er i økonomisk trang. Nærmere oplysninger fås på seminariet.

SEMINARIESKOLEN

Skolen har en forskole på 5 klasser, en mellemskole på 4 klasser og en eetårig realklasse.

Betalingen er fra 24-29 kr. månedlig i 11 måneder. (Se nærmere det særskilte program.)

Bestyrerinden, frøken *Kristine Lund* træffes mandag, onsdag, fredag 13-14, Linnésgade 8¹.

KURSUS TIL FAGLÆREREKSAMEN

Til 1ste del af denne eksamen har en kreds af lærere ved *N. Zahles Skole* under selvstændig ledelse oprettet et kursus 1. oktober 1905. Kursus ledes af fhv. overbestyrerinde frøken *K. Bagge* og rektor *Mogens Kabel*. Nyt læseår begynder 1. september.